

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske
za period 01.01.-31.12.2023. godine**

Broj: RV016-24

Banja Luka, 29.03.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
1.	Uvod.....	6
2.	Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	6
3.	Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	6
4.	Nabavke.....	8
5.	Priprema i donošenje budžeta.....	8
6.	Finansijski izvještaji	9
6.1.	Prihodi i primici, rashodi i izdaci.....	9
6.1.1.	Prihodi i primici.....	9
6.1.2.	Rashodi i izdaci.....	10
6.2.	Imovina, obaveze i izvori.....	13
6.2.1.	Nefinansijska imovina.....	13
6.2.2.	Finansijska imovina i razgraničenja.....	14
6.2.3.	Obaveze i razgraničenja	14
6.2.4.	Vlastiti izvori.....	15
6.3.	Vanbilansna evidencija.....	15
6.4.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	16
6.5.	Obrazloženja uz finansijske izvještaje	16

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 02; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Ministarstva trgovine i turizma Republike čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2023. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Grantovi su potcijenjeni u iznosu od 54.100 KM za koliko su precijenjeni ostali rashodi obračunskog karaktera, jer su grantovi evidentirani na rashode obračunskog karaktera. Navedeni rashodi nisu iskazani u skladu sa članom 95. i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer isti predstavljaju tekuće rashode koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava i ne predstavljaju rashode obračunskog karaktera.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 29.03.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske za 2023. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, ministar je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske.

Banja Luka, 29.03.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) naplaćeni prihodi po osnovu naknada štete od osigurane imovine evidentiraju u skladu sa članom 134. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 2) u okviru rashoda obračunskog karaktera evidentiraju rashodi koji ne zahtijevaju odliv gotovine shodno članu 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 3) sa vanbilansnih pozicija isknjiži vrijednost mjenica kojima je istekao rok važenja shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 4) objelodanjuju informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini prema zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 18, 100 i 105) i članu 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u periodu do šest mjeseci i zapošljavanje pripravnika vrši uz provođenje konkursne procedure shodno članu 50. stav (3) tačka b) i članu 62. stav 2) Zakona o državnim službenicima;
- 2) obračun plate po osnovu prekovremenog rada vrši shodno članu 17. i 18. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske, poglavlje II član 13-14, poglavlje III član 16-27, 32-33, poglavlje IV član 39-49, poglavlje VI član 54-55 i 60-64 ;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o izvršenju budžeta za 2023. godinu, Odluka o usvajanju budžeta za 2023. godinu i Odluka o usvajanju rebalansa budžeta za 2023. godinu;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4. i 9-11;
- Zakon o računovodstvu i reviziji;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o interventnim nabavkama;
- Zakon o turizmu;
- Zakon o trgovini;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o radu, član 1-65; član 120-127; član 170-171; član 205-208;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uredba o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada i
- Odluka o najnižoj plati za 2023. godinu.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Ministarstvo trgovine i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo) u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 i 90/23) vrši upravne i stručne poslove koji se odnose na promet roba i usluga u zemlji, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, snabdjevenost tržišta, turizam i ugostiteljstvo, opštu turističku informativno-propagadnu djelatnost i drugo, kako je propisano članom 24. pomenutog zakona.

Pod nadležnošću Ministarstva nalaze se Republička direkcija za promet naoružanja i vojne opreme (u daljem tekstu: Direkcija) i Turistička organizacija Republike Srpske (u daljem tekstu: Turistička organizacija). Ministarstvo sastavlja zbirni finansijski izvještaj za Ministarstvo sa Direkcijom i Turističkom organizacijom.

Predmet revizije su pojedinačni finansijski izvještaji Ministarstva, gdje osim opšteg fonda 01 (budžet u užem smislu) nije bilo iskazivanja na drugim fondovima. Finansijsko poslovanje Ministarstva se obavlja preko jedinstvenog računa trezora putem direktne konekcije sa trezorom. Sredstva za finansiranje rada i programskih aktivnosti se obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske.

Ministarstvo je u skladu sa članom 20. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14) dostavilo Primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji koje nemaju suštinski uticaj na nalaze, preporuke i dato mišljenje. Uz konačan izvještaj dostavljen je i odgovor na dostavljene primjedbe.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italicik slovima.

2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Ministarstva za 2022. godinu u kojoj je dato osam preporuka, od toga šest za finansijske izvještaje i dvije za usklađenost. Ministarstvo je dostavilo Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske, odgovor u kojem iznosi radnje koje su preduzete radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju za period 01.01-31.12.2022. godine, u roku propisanom članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske. Od osam preporuka koje su date Ministarstvu, provedeno je pet preporuka, djelimično su provedene dvije preporuke koja se odnose na evidentiranje rashoda grantova (tačka 6.1.2.1. izvještaja) i objelodanjivanje informacija o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini (tačka 6.5. izvještaja), a nije provedena jedna preporuka vezane za evidentiranje rashoda koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Ministarstva („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 40/18, 103/18, 6/20 i 99/22) uređena je unutrašnja organizacija, organizacione jedinice i djelokrug poslova i zadataka, sistematizacija radnih mesta, organizacioni dijagram, ukupan broj i nazivi radnih mesta, opis poslova sa potrebnim brojem izvršilaca, posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa i dr. Pravilnikom su, pored ministra, sistematizovana 72 radna mesta za 99 izvršilaca, a na dan 31.12.2023. godine bilo je zaposleno 80 izvršilaca uključujući ministra, od čega 66 na neodređeno i 14 na određeno.

Tokom 2023. godine, angažovana su tri izvršioца na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16). Takođe, zaposlena su dva pripravnika bez provođenja konkursne procedure, što nije u skladu sa članom 62. stav (2) Zakona o državnim službenicima, kojim je propisano da se pripravnik prima u republički organ na osnovu javnog konkursa. Ministarstvo je za jednog zaposlenog vršilo isplatu dodatka na mjesecnom nivou po osnovu prekovremenog rada, što nije u skladu sa članom 17. i 18. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 66/18, 105/19, 119/21, 68/22 i 132/22), kojim je propisano da za svaki sat prekovremenog radnog vremena ostvaruje se pravo na jedan sat kompenzujećeg radnog vremena koje se preračunava u slobodne dane i sate koje zaposleni treba da iskoristi.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog nisu utvrđene neusklađenosti sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21).

Na osnovu Zakona o interventnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/17) i Odluke kojom je proglašeno postojanje ozbiljnih poremećaja na tržištu uslijed virusa korona („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/20), Vlada Republike Srpske je donijela više Zaključaka u 2022. godini kojim je zadužila Ministarstvo da izvrši nabavke i obezbijedi skladištenje robnih rezervi. Ministarstvo je po navedenim zaključcima u toku 2023. godine nastavilo da obezbijeđuje usluge skladištenja i zanavljanja robnih rezervi provodeći postupke nabavki (tačka 4. izvještaja). Evidentiranje robnih rezervi je vršeno na organizacionom kodu Ministarstva (tačka 6.2.1.2 izvještaja), dok je plaćanje vršeno sa organizacionog koda Kompenzacionog fonda Republike Srpske. Fond solidarnosti Republike Srpske je preuzeo prava i obaveze Kompenzacionog fonda Republike Srpske od oktobra 2023. godine stupanjem na snagu Zakona o fondu solidarnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 90/23). Ministarstvo je zaprimalo račune za skladištenje, vršilo provjeru tačnosti i ispravnosti u skladu sa uslovima iz ugovora, a zatim na dvomjesečnom ili kvartalnom nivou izvještavalo Kompenzacioni fond Republike Srpske odnosno Fond solidarnosti Republike Srpske u vidu informacija, dostavljajući račune za plaćanje.

Ministarstvo nije zaprimilo nijednu inicijativu za dodjelu koncesija u oblasti turizma u toku 2023. godine. Ministarstvo je radio na izradi Aneksa 1. Ugovora o koncesiji za korištenje zemljišta radi izgradnje objekata turističke infra i suprastrukture na području opštine Teslić za koje je u toku pribavljanje mišljenja od Prvobranilaštva Republike Srpske.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), Ministarstvo je sačinilo godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu sa prilozima. Planom rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu predviđeno je sastavljanje knjige poslovnih procesa, kao i izrada registra rizika u skladu sa članom 31. i 33. Uputstva o načinu uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u tačkama 6.1.1, 6.1.2.1, 6.3. i 6.5. ovog izvještaja.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- **prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u periodu do šest mjeseci shodno članu 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima;**
- **zapošljavanje pripravnika vrši uz provođenje konkursne procedure shodno članu 62. stav 2) Zakona o državnim službenicima;**
- **obračun plate po osnovu prekovremenog rada vrši shodno članu 17. i 18. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.**

4. Nabavke

Ministarstvo je Planom javnih nabavki i izmjenama istog za 2023. godinu planiralo nabavke ukupne vrijednosti od 1.466.646 KM bez poreza na dodatu vrijednost. Planom nabavki obuhvaćene su nabavke za potrebe Ministarstva, nabavke za potrebe robnih rezervi i druge interventne nabavke. Prema izvještaju o realizaciji u toku godine provedene su javne nabavke u vrijednosti od 1.247.936 KM (28 direktnih sporazuma, 12 otvorenih postupaka, tri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja i dva postupka prema aneksu II). Nabavke za potrebe Ministarstva provedene su u iznosu od 173.485 KM, a odnose se na nabavku goriva, kancelarijskog materijala, kompjuterskog materijala, održavanje vozila, informacionog sistema, usluge štampanja i drugo.

Ministarstvo je provodilo interventne nabavke po zaključcima Vlade Republike Srpske u iznosu od 1.074.450 KM, a koje se odnose na usluge skladištenja i zanavljanja robnih rezervi i nabavke materijalno-tehničkih sredstava u cilju suzbijanja afričke kuge svinja u Republici Srpskoj. Ministarstvo je provelo 14 postupaka od toga 12 otvorenih postupaka (781.863 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku roba (288.588 KM) i jedan direktni sporazum (4.000 KM).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je osam postupaka ukupne vrijednosti 692.580 KM (56% realizacije) i to četiri postupka za potrebe Ministarstva i četiri postupka za potrebe robnih rezervi.

Revizijom su obuhvaćeni okvirni sporazumi nakon provedenih konkurentske zahtjeva za dostavljanje ponuda za nabavku goriva (33.732 KM) i usluge štampanja (40.048 KM), zatim direktni sporazum za nabavku računara (5.692 KM) i prema aneksu II provedene hotelske i ugostiteljske usluge (26.690 KM), za potrebe Ministarstva.

Revizijom su obuhvaćeni pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku materijalno-tehničkih sredstava u cilju suzbijanja afričke kuge svinja u Republici Srpskoj u vrijednosti od 288.587 KM, dva otvorena postupka skladištenja i zanavljanja merkantilne pšenice (lokacija skladišta u Zvorniku) u vrijednosti od 240.199 KM, te otvoreni postupak skladištenja jestivog ulja u vrijednosti od 58.798 KM, za potrebe robnih rezervi.

Kod revizijom obuhvaćenih nabavki za potrebe Ministarstva i robnih rezervi, nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Ministarstvo je pripremu i izradu budžetskog zahtjeva za 2023. godinu vršilo u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija Republike Srpske u formatu programskog budžetiranja.

Odlukom o usvajaju budžeta za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22), ministarstvu je odobren budžetski okvir u iznosu od 9.356.500 KM. Odlukom o usvajaju rebalansa budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/23) ministarstvu je odobren budžetski okvir u iznosu od 9.056.000 KM i to za lična primanja zaposlenih (2.958.100 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (324.400 KM), subvencije (1.450.000 KM), grantove (263.000 KM),

transferi (911.000 KM) , izdaci za nefinansijsku imovinu (9.000 KM), izdaci za finansijsku imovinu (680.000 KM) i ostali izdaci 2.400.500 KM.

Poslije rebalansa budžeta izvršeno je 18 realokacija u iznosu od 381.320 KM i to sedam po rješenju Vlade Republike Srpske (209.256 KM) i 11 po rješenjima ministra (172.064 KM) u skladu sa članom 8. i 13. Zakona o izvršenju budžeta za 2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22 i 99/23).

Revizijskim ispitivanjima nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Ministarstvo ima status budžetskog korisnika i izvještavanje vrši u skladu sa članom 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22). Ministarstvo je sačinilo propisane obrasce godišnjih izvještaja Obrazac 2.01 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a – Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Budžetski prihodi i primici se ne planiraju, a iskazani su u ukupnom iznosu od 2.306.304 KM (bez prihoda obračunskog karaktera).

Budžetski rashodi i izdaci za 2023. godinu (bez rashoda obračunskog karaktera) iskazani su u iznosu od 6.576.806 KM, što je 27% niže u odnosu na budžetski okvir. Najvećim dijelom budžet nije izvršen na poziciji ostali izdaci u iznosu od 2.300.000 KM koji se odnosi na ostale obaveze evidentirane u glavnoj knjizi trezora prema fondovima (Akcijском fondu, Fondu za restituciju i PREF-u) srazmjerno njihovom akcijskom učešću u višku likvidacione mase „Energoinvest“ a.d. u likvidaciji Istočno Sarajevo (tačka 6.2.3 izvještaja). Izvršenja na pojedinim pozicijama su veća od rebalansom budžeta predviđenih, a ista su pokrivena dozvoljenim realokacijama (tačka 5. izvještaja).

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 4.488.514 KM, a odnose se na prihode (2.272.775 KM) i na primitke (2.215.739 KM). Svi prihodi i primici su iskazani na fondu 01 (opšti fond).

Prihodi se odnose na neporeske prihode (90.566 KM) i prihode obračunskog karaktera (2.182.209 KM).

Neporeske prihode čine prihodi od zakupa i rente (2.880 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (79.278 KM) i ostali neporeski prihodi (8.408 KM).

Prihodi od zakupa i rente odnose se na prihode od zakupa zemljišta u svojini Republike Srpske. Prihodi od pružanja javnih usluga se odnose na naplate republičke administrativne takse po raznim osnovama i to za izdavanje odobrenja obavljanja djelatnosti trgovine, izdavanje certifikata za obavljanje špeditorskih djelatnosti i drugo.

Ostali neporeski prihodi se odnose najvećim dijelom na naplaćene prihode po osnovu presuda prema kojima su korisnici grantova izvršili povrat sredstava Ministarstvu po osnovu ugovora o finansiranju dodijeljenog granta, a koji nisu opravdani.

Prihode obračunskog karaktera čine ostali prihodi obračunskog karaktera (2.176.947 KM) i prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (5.261 KM). Ostali prihodi obračunskog karaktera se odnose na prihode po osnovu

vanrednih događaja (2.159.901 KM), prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika (8.291 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera (8.755 KM).

Prihodi po osnovu vanrednih događaja odnose se na evidentiranje zemljišta koja su u vlasništvu Republike Srpske shodno procjenama nepokretnosti od strane sudskih vještaka. Ministarstvo je priznalo zemljište u poslovnim knjigama (tačka 6.2.1.1. izvještaja), jer nije imalo informaciju (spoznaju) da je isto evidentirano kod drugih korisnika.

Primici se odnose na primitke za proizvedenu imovinu (8.291 KM), primitke za neproizvedenu stalnu imovinu (2.159.901 KM) i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (47.547 KM).

Izkazani primici za proizvedenu imovinu se odnose na prilive po osnovu naknade štete za havarisano vozilo od osiguravajuće kuće, a isti predstavljaju ostale republičke neporeske prihode shodno članu 71. i članu 110. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članu 134. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17, 118/18 i 97/23).

Primici za nefinansijsku imovinu odnose se na primitke po osnovu prodaje zemljišta i to po osnovu Odluka Vlade Republike Srpske o prodaji nepokretnosti u vlasništvu Republike Srpske na Jahorini neposrednom pogodbom sa kupcima u svrhu kompletiranja građevinske parcele i po osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o prodaji nepokretnosti na području Grada Trebinja prema projektu od posebnog interesa za ekonomski razvoj Grada Trebinja i njegove regije. Ministarstvo je nakon pribavljenog mišljenja Pravobranilaštva Republike Srpske zaključilo Ugovore o prodaji nepokretnosti, a nakon prodaje pomenute nepokretnosti su isknjižene iz bilansnih evidencija Ministarstva.

Ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti izkazani su u iznosu od 47.547 KM i odnose se na refundaciju porodiljskog odsustva od JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske (27.269 KM) i refundaciju bolovanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (20.278 KM).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se naplaćeni prihodi po osnovu naknade štete od osigurane imovine evidentiraju u skladu sa članom 134. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci izkazani su u iznosu od 9.342.898 KM, a čine ih tekući rashodi, rashodi obračunskog karaktera, transferi između i unutar jedinica vlasti i izdaci. Svi rashodi i izdaci su izkazani na fondu 01 (opšti fond).

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su izkazani u iznosu od 4.866.890 KM, a čine ih rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, subvencije i grantovi.

Rashodi za lična primanja zaposlenih izkazani su u ukupnom iznosu od 2.924.791 KM. Čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (2.644.366 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (140.911 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (107.264 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (32.250 KM).

Bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja odnose se najvećim dijelom na rashode za prevoz na posao i sa posla (65.741 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (14.351 KM), doprinose za dobrovoljno penzijsko osiguranje (17.920 KM) i ostale nagrade (22.686 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se najvećim dijelom na otpremnine po kolektivnom ugovoru (5.919 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (6.268 KM) i novčane pomoći u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (9.467 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 440.432 KM, a čine ih rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, rashodi za režijski materijal, rashodi za tekuće održavanje, rashodi po osnovu putovanja i smještaja, rashodi za stručne usluge i ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 28.448 KM, a čine ih rashodi za usluge korišćenja fiksnih telefona (7.587 KM), mobilnih telefona (11.839 KM) i poštanske usluge (8.893 KM). Ministar je donio rješenja kojima se utvrđuju limiti za troškove korišćenja mobilnih telefona.

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 13.013 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi za kompjuterski materijal (2.726 KM), obrasce i papir (2.908 KM), ostali kancelarijski materijal (3.910 KM) i dnevnu štampu (1.134 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 11.294 KM i u potpunosti se odnose na rashode za tekuće održavanje prevoznih sredstava.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 59.864 KM i odnose se na rashode po osnovu službenog putovanja u zemlji (17.655 KM), po osnovu službenog putovanja u inostranstvu (8.380 KM) i utroška nafte i naftnih derivata (33.829 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 70.163 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge održavanja računarskih programa (48.291 KM), održavanja računara i biro opreme (2.055 KM) i održavanje licenci (2.866 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 257.651 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu (13.587 KM), rashode po osnovu organizacije prijema, manifestacija i sl. (10.866 KM), rashode za administrativne takse (145.026 KM) i ostali nepomenuti rashodi (70.218 KM).

Ostali nepomenuti rashodi najvećim dijelom se odnose na troškove u vezi realizacije projekta „Naše je bolje“ u iznosu od 64.976 KM.

Subvencije su iskazane u iznosu od 1.329.166 KM, a odnose se na date subvencije Olimpijskom centru Jahorina a.d. po Zaključku Vlade Republike Srpske, od 16.7.2020. godine, kojim je definisano da će Vlada Republike Srpske u periodu od 2021. godine do 2029. godine na godišnjem nivou obezbijediti 1.450.000 KM budžetskih sredstava radi finansiranja aktivnosti Olimpijskog centra.

Zaključen je ugovor o dodijeli finansijskih sredstava između Olimpijskog centra Jahorina a.d. i Ministarstva u cilju realizacije Zaključka Vlade Republike Srpske od 16.7.2020. godine u vrijednosti od 1.450.000 KM. Navedenim Ugovorom definisana je isplata u četiri jednakе tranše u skladu sa operativnim punjenjem budžeta i prethodno pribavljenim odlukama Vlade Republike Srpske na plan utroška navedenih sredstava. Vlada Republike Srpske donijela je odluke o davanju saglasnosti na plan utroška sredstva u iznosu od 1.329.166 KM i to 362.500 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/23), 362.500 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 47/23), 362.500 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 71/23) i 241.666 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 5/24).

Grantovi su iskazani u iznosu od 172.500 KM i u potpunosti se odnose na grantove u zemlji. Grantovi se odnose na tekući grant za zaštitu potrošača (24.000 KM) i tekući grant za razvoj turizma u Republici Srpskoj (148.500 KM).

Grantovi za zaštitu potrošača su dodijeljena za sufinansiranje režijskih i materijalnih troškova udruženjima za zaštitu potrošača.

Tekući grantovi za razvoj turizma dodijeljeni su prema Uredbi o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/18, 49/20, 14/21 i 82/22). Po osnovu zaključaka Vlade Republike Srpske dodijeljena su sredstva granta za podržavanje manifestacija i to UG „Ferijalni savez Republike Srpske“ za organizaciju festivala za mlade „OK fest“ (30.000 KM), Omladinska organizacija „Puls“ za organizaciju manifestacije „Nektar garden fest“ (30.000 KM) i KK „Igokea“ za organizaciju internacionalnog košarkaškog turnira (30.000 KM). Prema dostavljenim projektnim prijedlozima dodijeljena su sredstva grantova po osnovu Rješenja ministra u iznosu do 5.000 KM za 46 korisnika i to pretežno za održavanje i promociju događaja turističkog karaktera.

Grantovi su potcijenjeni u iznosu od 54.100 KM za koliko su precijenjeni ostali rashodi obračunskog karaktera, jer su grantovi klasifikovani na rashode obračunskog karaktera, što nije u skladu sa članom 95. i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike kojim je propisano da rashodi obračunskog karaktera ne zahtijevaju odliv gotovine i kao takvi se ne planiraju u budžetu nego se evidentiraju isključivo u cilju izrade finansijskog izvještaja, a grantovi su tekući rashodi koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se u okviru rashoda obračunskog karaktera evidentiraju rashodi koji ne zahtijevaju odliv gotovine shodno članu 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.2. Transferi

Transferi između i unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 916.000 KM, a odnose se na transfere jedinicama lokalne samouprave (16.000 KM) i transfere unutar iste jedinice vlasti (900.000 KM). Transferi jedinicama lokalne samouprave se u potpunosti odnose na transfere jedinicama lokalne samouprave po osnovu finansiranja projekata za razvoj turizma. Transferi unutar iste jedinice vlasti se odnose na transfere prema Direkciji (250.000 KM) i Turističkoj organizaciji (650.000 KM).

6.1.2.3. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 2.766.093 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće (5.965 KM), rashode po osnovu amortizacije (158.319 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (10.508 KM), date pomoći u naturi (2.533.824 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera (57.477 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije čine najviše rashodi po osnovu amortizacije nematerijalne imovine (126.500 KM), poslovnih prostora (5.096 KM), prevoznih sredstava (15.055 KM), komunikacione i računarske opreme (10.534 KM) i drugo.

Kod obračuna amortizacije primjenjene su amortizacione stope u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u potpunosti se odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja.

Date pomoći u naturi odnose se na robne rezerve koje su prema zaključcima Vlade Republike Srpske date Crvenom krstu Republike Srpske da u koordinaciji sa centrima za socijalni rad obezbijede pomoć stanovnicima u oblasti socijalne zaštite, stanovništvu ugroženom zemljotresom u Republici Turskoj i Crvenom križu Unsko-sanskog kantona za stanovništvo ugroženo uslijed poplava.

Ministarstvo je obračunavalo troškove zaliha korišćenjem FIFO metoda „prvog ulaza – prvog izlaza“ u skladu sa MRS–JS 12 - Zalihe (paragrafom 35).

Ostali rashodi obračunskog karaktera se odnose na gubitke po osnovu rashodovanja imovine (2.954 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera (54.523 KM). Ostali rashodi obračunskog karaktera su precijenjeni za koliko su potcijenjeni grantovi po osnovu pogrešno klasifikovanih rashoda za dodjelu granta (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

6.1.2.4. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 793.916 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu, izdaci za finansijsku imovinu i ostali izdaci.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 12.625 KM, a čine ih izdaci za nabavku postrojenja i opreme (6.660 KM) i izdaci za zalihe materijala roba i sitnog inventara (5.965 KM).

Izdaci za finansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 680.000 KM, a čine ih u potpunosti izdaci za akcije i učešća u kapitalu. Ministarstvo je evidentiralo izdatke za akcije i učešća u kapitalu po osnovu izršene uplate dodatnog uloga u novcu na ime povećanja kapitala društva „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad, a na organizacionom kodu Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske su evidentirane akcije i učešća u kapitalu. Ministarstvo je izvršilo uplatu u iznosu od 540.000 KM na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske od 11.5.2023. godine, a zatim je avansno uplaćen iznos od 140.000 KM dana 26.9.2023. godine koji je evidentiran na izdatke za akcije i učešća u kapitalu po osnovu Odluke Vlade Republike Srpske od 22.2.2024. godine.

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 101.291 KM, a odnose se na ostale izdatke (39.048 KM) i ostale izdatke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (62.243 KM)

Ostale izdatke čine dati avansi (125 KM) i izdaci za otplate neizmirenih obaveza iz ranijih perioda (38.923 KM) koji se odnose na dodjeljene, a neevidentirane grantove u turizmu u 2022. godini. Ministarstvo je početkom 2023. godine izvršilo ispravku greške iz prethodnog perioda za navedene grantove (tačka 6.2.3. izvještaja).

Ostali izdaci iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 62.243 KM, a odnose se na izdatke za naknade plata za porodiljsko odsustvo u iznosu od 30.121 KM i naknadu plate za vrijeme bolovanja u iznosu od 28.210 KM, koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Ukupna imovina na dan 31.12.2023. godine iskazana je u bruto vrijednosti od 13.195.284 KM, ispravke vrijednosti od 744.933 KM i neto vrijednosti od 12.450.351 KM. Navedenu imovinu čine nefinansijska i finansijska imovina. Ukupne obaveze iskazane su u iznosu od 3.412.781 KM, a izvori sredstava u iznosu od 90 KM.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u iznosu od 13.101.323 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 697.640 KM i neto vrijednosti 12.403.683 KM, a odnosi se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

6.2.1.1. Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čine zgrade i objekti, postrojenja i oprema, nematerijalna proizvedena imovina i dragocjenosti.

Tokom 2023. godine, Ministarstvo je evidentiralo zemljište u iznosu od 2.159.901 KM, a zatim nakon prodaje isto je isknjiženo iz bilansnih evidencija Ministarstva. Na osnovu evidentiranja zemljišta iskazani su prihodi po osnovu vanrednih događaja u iznosu od 1.195.031 KM (prznati po procijenjenoj vrijednosti zemljišta), i prihodi u iznosu od 964.870

(priznati po prodajnoj vrijednosti zemljišta čija je procijenjena vrijednost 1.072.078 KM) (tačka 6.1.1. izvještaja).

Zgrade i objekti iskazani su u iznosu od 248.540 KM, a odnose se na poslovni prostor u Banjoj Luci koji koristi Javno preduzeće Robne rezerve Republike Srpske u stečaju i Odjeljenje za interventne nabavke.

Postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 26.364 KM, a čine ih motorna vozila (5.024 KM), računarska i ostala komunikaciona oprema (11.618 KM).

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 251.500 KM, a najvećim dijelom se odnosi na aplikativni softver za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim stanicama u Republici Srpskoj.

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 5.020 KM i odnose se na umjetnička djela slike i fotografije, koje se nalaze u prostorijama Ministarstva.

6.2.1.2. Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 11.872.255 KM i u potpunosti se odnose na strateške zalihe. Strateške zalihe su lokacijski smještene na osam iznajmljenih skladišta, a u Ministarstvu je uspostavljena pomoćna knjiga zaliha (robno-materijalno knjigovodstvo).

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 93.961 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 47.293 KM i neto vrijednosti 46.668 KM, a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 20.000 KM bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti respektivno, a čine je akcije i učešća u kapitalu kod Javnog preduzeća Robne rezerve Republike Srpske (20.000 KM). Ministarstvo je korigovalo vrijednost ulaganja u Javnom preduzeću Robne rezerve Republike Srpske zbog stečajnog postupka.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je bruto vrijednosti 73.961 KM, ispravke vrijednosti 27.293 KM i neto vrijednosti 46.668 KM, a čine ih kratkoročna potraživanja (9.738 KM), kratkoročna razgraničenja (6.638 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (30.292 KM).

Kratkoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih (215 KM) i ostala kratkoročna potraživanja u zemlji (9.523 KM) koja se odnose na potraživanja po osnovu neopravdanih grantova.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknadu plata za mjesec decembar 2023. godine za vrijeme porodičkog odsustva i za vrijeme bolovanja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti odnose se na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za dječiju zaštitu.

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze na dan 31.12.2023. godine iskazane su u iznosu od 3.412.781 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja, obaveze za grantove i subvencije, i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 267.496 KM, a čine ih obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (242.936 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (24.560 KM) za decembar 2023. godine.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 2.387.348 KM, a odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (77.188 KM), obaveze za nabavku stalne imovine (2.133 KM) obaveze prema fizičkim licima (8.027 KM) i ostale obaveze (2.300.000 KM).

Ostale obaveze se odnose na evidentiranu obavezu u glavnoj knjizi trezora prema fondovima (Akcijskom fondu, Fondu za restituciju i PREF-u) srazmjerno njihovom akcijskom učešću u višku likvidacione mase „Energoinvest“ a.d. u likvidaciji Istočno Sarajevo i po tom osnovu izvrštene uplate. Izmirenje navedenih obaveza je planirano Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu na ostalim izdacima Ministarstva, ali ista nije izmirena.

Obaveze za subvencije i grantove iskazane su u iznosu od 278.567 KM, a odnose se na obaveze za subvencije (4.167 KM) i obaveze za grantove (274.400 KM). Ministarstvo je izvršilo ispravku greške iz prethodnog perioda i evidentiralo obaveze za grantove iz 2022. godine u iznosu od 196.000 KM prema MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragraf 47 – 49).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazane su u iznosu od 479.370 KM, i u cijelosti se odnose na obaveze prema Turističkoj organizaciji Republike Srpske.

Ministarstvo je do isteka roka za izradu i sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirilo obaveze u iznosu od 560.854 KM.

6.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 90 KM, a odnose se na rezerve po osnovu revalorizacije. Rezerve po osnovu revalorizacije su formirane primjenom revalorizacionog modela vrednovanja na proizvedeno uslužnu opremu u 2018. godini.

Ministarstvo je na teret finansijskog rezultata ranijih godina evidentiralo ispravku greške iz prethodnog perioda u iznosu od 196.000 KM po osnovu obaveza za grantove (tačka 6.2.3. izvještaja). Navedeno je preneseno na generalni organizacioni kod u skladu sa članom 90. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer je istim propisano da se finansijski rezultat i trajni izvori na dan bilansiranja ne iskazuju na organizacionim kodovima budžetskih korisnika.

6.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u ukupnom iznosu od po 19.914.486 KM, a odnose se na iskazane vrijednosti primljenih mjenice kao sredstva obezbjeđenja za izvršenje ugovorenih obaveza, izdate od strane korisnika sredstava granta za razvoj turizma, korisnika subvencija i dobavljača roba i usluga skladištenja. Revizijskim ispitivanjem je utvrđeno da iz vanbilansne evidencije nije isknjižena vrijednost mjenica korisnika granta i subvencija u iznosu od 2.238.500 KM koja je prestala biti instrument obezbjeđenja nakon izvršenja ugovorne obaveze, shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se sa vanbilansnih pozicija isknjiži vrijednost mjenica kojima je istekao rok važeњa shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2023. godinu navedeno je da se na dan 31.12.2023. godine protiv Ministarstva vodi 14 sudske postupaka u vrijednosti od 6.024.119 KM (bez obračunatih zateznih kamata), a da Ministarstvo vodi 37 sudske postupaka prema fizičkim i pravnim licima u iznosu od 901.211 KM (bez obračunatih zateznih kamata).

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjene su potencijalne obaveze u većem iznosu od 7.785 KM (po osnovu izvršnih pravosnažnih rješenja), kao i potencijalna imovina u većem iznosu od 89.002 KM (po osnovu sudske presude).

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Ministarstva sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Ministarstvu, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primjenjenim računovodstvenim politikama.

Pisana Obrazloženja pružaju i dodatne informacije prezentovane u Pregledu planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te Pregledu imovine, obaveza i izvora. Međutim, informacije o vrijednosti potencijalnih obaveza i potencijalne imovine nisu u potpunosti objelodanjene u skladu sa članom 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i paragrafom 18, 100. i 105. MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 18, 100 i 105) i članu 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se objelodanjuju informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini prema zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 18, 100 i 105) i članu 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Goran Štrbac, s.r.

Ostoja Dragojević, s.r.